

ՀԱԽՀ

39(47925)

APR 2011
II
- 08

դեկրետներ և
սրբազաններ հայապատկեր
1923թ

№ 1 - 10

2-րդ օրինակը ներկան

1,234-10

328(47.925)

APR 2013

30 MAR 2013

Հ. Ս. Խ. Հ.

Հ. Ո.

ԴԵԿՐԵՏՆԵՐԻ ՅԵՎ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ

1923

ՀՈՒՆՎԱՐ 31

№ 1

ՑԱՆԿ

1. Պատասխանատու աշխատակիցների աշխատավարձի լրացուցիչ հավելման մասին.
2. Յերեան և Ալեքսանդրապոլ քաղաքներում միանվագ ընդհանուր քաղաքացիական հարկ սահմանելու մասին.
3. Մի ընդհանուր Անդրկովկասյան դրամանիշ բաց թողնելու մասին.
4. Անդրկովկասյան միասնական դրամանիշներով հաշվարկութուն սահմանելու մասին.
5. Բիբլիոդրաֆիական գործը Լուսժողովրդական հանձնելու մասին.
6. Հոգուտ Հայաստանի Կաբմիր Խաչի գանձվելիք տուրքի մասին.
7. Պետական հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների դրամարկ-դային գործառնությունների մասին.
8. Հայկոպի և բանվորական կոոպերացիայի Սեկցիայի միացման մասին.
9. Եջմիածնի վանական թանգարանի պետականացման մասին.
10. Հարկերն ու տուրքերը գանձելու մասին.

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

№ 1 Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
1922 թ. Դեկտեմբերի 27

Ի լրումն պատասխանատու աշխատակիցների աշխատավարձի վերաբերյալ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի 1922 թ. Դեկտեմբերի 5-ի «Վորոշման» Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը վորոշեց

1. Պատասխանատու աշխատակիցների համար, վորոնք ծառայությունից ազատ ժամանակ իրենց պաշտոնի բնույթի համեմատ

դանադան աշխատանքներ են կատարում, վոր հաշվի առնել չի կարելի, սահմանել լրացուցիչ հավելում մինչև իրենց հիմնական ուժիկի 50 տոկոս, ըստ այս ցանկի:

10 կարգի համար	10 տոկ.
11 » »	15 »
12 » »	20 »
13 » »	25 »
14 » »	30 »
15 » »	40 »
16 » »	45 »
17 » »	50 »

2. Հիմնարկության կամ կազմակերպության ղեկավար մասնին բացառիկ դեպքերում իրավունք է վերապահվում Հ. Ա. Մ. Խ. և նրա տեղական մարմինների համաձայնությամբ՝ ավելացնելու կամ պակասացնելու սույն վորոշման 1 հոդ. մատնանշված հավելման տոկոսները առանձին աշխատավորների համար, ի նկատի ունենալով նրանց ծանրաբեռնված լինելը և աշխատանքի բնույթը, սակայն պայմանով, վոր հիշյալ տոկոսները նրանց հիմնական ուժիկի կողմերի 50 տոկոսից ավելի չլինին:

3. Տոկոսահաշվով տրած հավելումը միջին առմամբ ավելի պիտի չլինի Հանրապետության կենտրոնական հիմնարկությունների և կազմակերպությունների համար տվյալ հիմնարկության կամ կազմակերպության սրատախանատու աշխատակիցների աշխատավարձի ամբողջ գումարի 40 տոկոսից, գավառների համար 30 տոկոսից, գավառակների համար 20 տոկոսից և գյուղերի համար 10 տոկոսից:

4. Սույն վորոշումը գործադրելի չէ տարվույս Դեկտեմբերի 1-ից:

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝ Ա. Մուսվաթյան

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի քարտուղար՝

Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 1, № 1

Դ Ե Կ Ր Ե Տ

№ 2 Հ. Ա. Մ. Խ. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵԻ

Յերևան և Ալեքսանդրապոլ քաղաքներում միանվագ ընդհանուր քաղաքացիական զբաղմունքի հարկ սահմանելու մասին.

1922 թ. Դեկտեմբերի 27

1. Յերևան և Ալեքսանդրապոլ քաղաքներում միանվագ ընդհանուր քաղաքացիական զբաղմունքի հարկ սահմանել 1923 թվի համար:

2. Հիշյալ հարկը գանձել բոլոր վճարելու կարողություն ունեցող քաղաքացիներից:

3. Հարկից ազատվում են.

ա) Տարիֆային 17 կարգանոց տախտակի վոչ ավելի քան 12 կարգով ուժիկ ստացող բանվորներն ու ծառայողները, յեթե յեկամուտի այլ աղբյուրներ չունին:

բ). Զորաշարքերում և շարքերից դուրս յեղած զինվորական ծառայողները:

գ). Սյն կանայք, վորոնց խնամքի տակ մինչև 14 տարեկան երեխաներ և ավելի յերեխաներ կամ ընտանիքի այլ անաշխատունակ անդամներ կան:

4. Հարկի չափերը սահմանվում են ըստ խմբերի.

ա). Անձնական ուժիկ ստացող ծառայողների, ազատ արհեստի տեր քաղաքացիների համար, այն է պաշտոն չունեցող բժիշկների, ատամնաբույժների, պաշտպանների կոլլեգիայի անդամների, ինժեներների, տեխնիկների և այլն արհեստավորների, տնայնագործների և այլ մանր առևտրականների և արդյունաբերողների համար, վոր վարձու աշխատանք չեն ոգտագործում և 1 ու 2 կարգի պատենատ են վերցնում— 10,000,000 ուրլի հայկական խորհրդային դրամանիշերով:

բ). 17 կարգանոց տախտակով ուժիկ ստացող բանվորների և ծառայողների համար՝ 5,000,000 ուրլի հայկական խորհրդային դրամանիշերով:

գ). Առևտրական և արդյունաբերական ձեռնարկությանց տերերի և առևտրով, հանձնակատարությամբ, միջնորդությամբ, կապալներով, և մատակարարությամբ պարապող-

քաղաքացիների համար՝ 100,000,000 միլիոն ռուբլի հայկական խորհրդային դրամանիշներով:

դ). Բոլոր մնացյալ քաղաքացիների համար՝ 5,000,000 ռուբլի հայկական խորհրդային դրամանիշներով:

5. Այն հարկ վճարողներից, վոր մի քանի խմբի են պատկանում, հարկը գանձվում է բարձրագույն խմբի հաշվով:

6. Հարկը պիտի վճարվի 1923 թ. Հունվարի 30-ից վոչ ուշ:

7. Սույն տեղերտը խախտողները պատասխանատվության են յենթարկվում Գրեական Որենսդրքի 70-րդ հոդ. համաձայն:

8. Հանձնարարել Հայաստանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության Անդրկովկասի Ֆինանսական Խորհրդին՝ հրահանգ հրատարակել սույն ղեկրետի կիրարկության համար:

Կենդրոնական Գործադիր Կոմիտեի Նախագահի

Տեղակալ՝ Ա. Կարինյան

Կենդրոնական Գործադիր Կոմիտեի Քարտուղար՝ Լ. Տառյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հուն. 4, № 2

Վ Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

№ 3 Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ.

1923 թ. Հունվարի 10

Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության Միության Խորհրդի մի ընդհանուր Անդրկովկասյան դրամանիշ բաց թողնելու վերաբերյալ 1923 թ. Հունվարի 10-ի ղեկրետը ի գիտություն հանրության և ի կիրարկություն հրապարակելու մասին:

Ընդ սմին հրապարակվում է ի գիտություն հանրության և ի կիրարկություն, Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության Միության Խորհրդի 1923 թ. Հունվարի 10-ի ղեկրետը «Մի ընդհանուր Անդրկովկասյան դրամանիշ բաց թողնելու մասին»:

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի Նախագահի

տեղակալ՝ Ա. Մուսվյան

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի

Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 11, № 8

Դ Ե Կ Ր Ե Տ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ Ս. Խ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՄԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ԴՐԱՄԱՆԻՇ ԲԱՑ ԹՈՂՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

10 Հունվարի 1923 թ.

Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետությունների Անդրկովկասյան Միությունն ստեղծող Անդրկովկասյան Հանրապետությունների տնտեսական միճակն առավել ևս ամրապնդելու և Անդրկովկասյան Ֆեդերացիայի ու սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետությունների Միության միջև տնտեսական սերտ կապեր հաստատելու նպատակով Միության Խորհուրդը վորոշեց.

1. Ստեղծել Անդրկովկասի սահմաններում մի ընդհանուր դրամական սխեմա 1923 թ. Հունվարի 10-ից:

2. Բաց թողնել ի շրջանառություն մի ընդհանուր Անդրկովկասյան դրամանիշ 1,000, 5,000, 10,000, 50,000, 100,000, 500,000 և մի միլիոնանոց, Վրաստանի դրամանիշների արժեքով: Անդրկովկասի դրամանիշի մեկ ռուբլին հավասար է Վրաստանի դրամանիշի ռուբլուն:

3. Աղբյուրների դրամանիշների վերաբերությամբ Անդրկովկասի դրամանիշի մեկ ռուբլին հավասարեցվում է Աղբյուրների 100 ռուբլուն, իսկ Հայաստանի դրամանիշների վերաբերությամբ, Անդրկովկասի դրամանիշների մեկ ռուբլին հավասարեցվում է Հայկական 150 ռուբլուն: Կուրսի այս լիկվիդացիան անփոփոխ մնում է փոխանակության ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

4. Անդրկովկասի մի ընդհանուր դրամանիշը շրջանառություն ունի Անդրկովկասի սահմաններում ամենուրեք, և բոլոր պետական հիմնարկություններն ու ձեռնարկությունները, հասարակական կազմակերպությունները և մասնավոր անձինք պարտավոր են այն ընդունել և վճարել:

5. Անդրկովկասի մի ընդհանուր դրամանիշը ի շրջանառութիւն բաց թողնելու որից, այն ե 1923 թ. Հունվարի 10-ից դադարեցնել Վրաստանի, Ադրբեջանի և Հայաստանի անկախ եմիսսիաները:

6. Վրաստանի, Ադրբեջանի և Հայաստանի տեղական դրամանիշները շրջանառութիւն մեջ մտնում են միայն յերկու ամսվան ընթացքում, Անդրկովկասի դրամանիշներն ի շրջանառութիւն բաց թողնելուց հետո, այն ե մինչև 1923 թ. Մարտի 10-ը:

Այդ ժամանակամիջոցում տեղական դրամանիշները պիտի փոխանակվին Անդրկովկասի դրամանիշների հետ, սույն դեկրետի 2 և 3 հոդվածներում մասնանշված կուրսով, Անդրկովկասի Ֆեդերացիայի բոլոր կառավարական գանձարկներում, Ռ. Ս. Ֆ. Ս. Հ. պետական բանկի կանտոններում և բաժանմունքներում, ինչպես նաև Հանրապետութիւնների տեղական բանկերում:

7. Մինչև 1923 թ. մարտի 10-ը չփոխանակված տեղական դրամանիշները կորցնում են իրենց վճարողական ուժը և չեն ընդունվի պետական հիմնարկութիւններում ու ձեռնարկութիւններում, ինչպես նաև բանկերում փոշ վճարելու և փոշ փոխանակելու համար:

8. Անդրկովկասի մի ընդհանուր դրամանիշը ապահովվում է Ա. Ս. Ֆ. Ս. Հանրապետութիւնների Միութեան ամբողջ գույքով և նրա կեղծողները կշենթարկվին քրեական պատասխանատվութիւն:

9. Սույն դեկրետի կիրարկութիւնը հանձնել Ա. Ս. Ֆ. Ս. Հանրապետութիւնների Միութեան Ֆինանսների ժողովրդական կոմիսարին և իրավունք տալ նրան պատշաճ հրահանգներ հրատարակելու ի դարգացումն սույն դեկրետի:

10. Սույն դեկրետը գործադրելի յե հրապարակելու որից:

Ա. Ս. Ս. Հանրապետութիւնների Միութեան Խորհրդի Նախագահութիւն՝ Նախիվանով, Ելիավա, Միասնիկյան

Վ Ռ Ր Ո Շ Ո Ի Մ

№ 4 Հ. Ս. Ս. Հ. Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի

1923 թ. Հունվարի 10

Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետու-

թիւնների Միութեան Խորհրդի Անդրկովկասյան միասնական դրամանիշներով հաշվարկութիւն սահմանելու վերաբերյալ 1923 թ. Հունվարի 10-ի դեկրետը ի գիտութիւն հանրութեան և ի կիրարկութիւն հրապարակելու մասին:

Ընդ սմին հրապարակվում է ի գիտութիւն հանրութեան և ի կիրարկութիւն՝ Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետութիւնների Միութեան Խորհրդի 1923 թ. Հունվարի 10-ի դեկրետը՝ «Անդրկովկասյան Միասնական դրամանիշներով հաշվարկութիւն սահմանելու մասին»:

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի Նախագահի

տեղակալ՝ Ա. Մուսվաթ

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի Գործադիր՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 12, № 9

Դ Ե Կ Ր Ե Տ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

10 Հունվարի 1923 թ.

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՆԻՇՆԵՐՈՎ ՀԱՇՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ի լրումն մի ընդհանուր Անդրկովկասյան դրամանիշ բաց թողնելու վերաբերյալ սույն թվի դեկրետի՝ Միութեան Խորհուրդը պորոշեց.

1. Սահմանել փոքր սույն դեկրետը հրապարակելու որվանից Ա. Ս. Ս. Հանրապետութիւնների Միութեան սահմաններում գրանվող բոլոր կառավարական հաստատութիւններում, պետական ձեռնարկութիւններում, հասարակական և կոոպերատիվ կազմակերպութիւններում ամբողջ հաշվետվութիւնը, այլ և պայմանագրեր կնքելիս ու բոլոր ընթացիկ գործարքների հաշվարկութիւնը տեղի ունենա Անդրկովկասի Ֆեդերացիայի նոր դրամանիշներով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Անդրկովկասյան դրամանիշներին անցնելը պարտադիր է հիշյալ հաստատութիւնների համար այն բոլոր դեպքե-

րում, յերբ ռեֆորմը գործադրելու պահուն իբրև հիմք են ընդունվել Անդրկովկասյան Հանրապետութիւնների հին դրամանիշները:

2. Մինչև 1923 թ. Հունվարի 10-ը կնքված բոլոր չկատարված պայմանագրերը ու գործարքները մնում են իրենց ուժի մեջ՝ իրավունք վերապահելով համապատասխան հաշիվները տեսնելու Անդրկովկասյան նոր դրամանիշներով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Յերևու ամսի լրանալուց հետո, բոլոր գործարքներն ու պայմանագրերը, վոր կնքված են տեղական դրամանիշներով, պիտի ռեալիզացիայի յենթարկվեն բացառապես Անդրկովկասյան դրամանիշներով:

3. Անդրկովկասի Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիտեի ատոր շահագրգռված հիմնարկութիւններին ու կազմակերպութիւններին տալու յն պատշաճ բացատրութիւններ, սույն վորոշման կիրարկութիւնն մասին:

Միութեան Խորհրդի Նախագահ՝ Շ. Ելիավա
Փոխ-Քարտուղար՝ Ուլուկ-Մարտիով

Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

Դ Ե Կ Բ Ե Տ

№5 ԲԻԲԼԻՈԳՐԱՖԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄԱՏԻՆ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.
1922 թ. Դեկտեմբերի 27.

1. Բիբլիոգրաֆիական գործը Հ. Ս. Խ. Հ. սահմաններում հանձնվում է Լուսժողովմատին:

2. Լուսժողովմատի վրա պարտականութիւնն է դրվում ցուցակագրել Հանրապետութեան սահմաններում լույս տեսնող մամուլի բոլոր արտադրութիւնները և հրատարակել նրանց ցուցակները:

3. Լուսժողովմատը աջակցում է բիբլիոգրաֆիայի զարգացմանը և այդ նպատակով հիմնում է Յերևանում գրքերի Տոմարագրութեան պալատ, բաց և անում բիբլիոգրաֆիական մատենադարաններ և հրատարակում է բիբլիոգրաֆիական խնդիրներին վերաբերող գրքեր ու պարբերականներ:

4. Լուսժողովմատը պարտադիր վորոշումներ է հրատարակում մամուլի նոր լույս տեսնող արտադրութիւններին պետական և այլ գրադարաններին ձրիաբար մատակարարելու մասին, և վորոշում է թե վոր գրադարաններին պիտի տրվեն այդպիսիները:

5. Այս դեկրետը կիրարկելու համար Լուսժողովմատը հրատարակում է պարտադիր վորոշումներ, վորոնց խախտողները պատասխանատուութեան են յենթարկվում Ժողովրդական Դատարանի վրձով:

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի Նախագահի
տեղակալ՝ Ա. Մուսվյան

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի
Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»
1923 թ. Հունվարի 13, № 10

Դ Ե Կ Բ Ե Տ

Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
№6 ՀՈԳՈՒՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՁԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԱՆՁՎԵԼԻՔ
ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ.

1922 թ. Դեկտեմբերի 27

1. Հոգուտ Հայաստանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետութեան Կարմիր խաչի ընկերութեան գանձել՝

ա) Յուրաքանչյուր արտասահմանյան անցաթուղթ վերցնողից՝ անձաթղթի իսկական արժեքի 15%-ը:

բ) Վճարովի մուտք ունեցող զվարճութեան բոլոր տեղերի (թատրոն, ցիլի, կինո) մուտքի վճարի 20%-ը:

2. Հանձնարարել Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիտեին՝ հրահանգ հրատարակել սույն դեկրետի կիրարկութեան մասին:

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի Նախագահի
տեղակալ՝ Ա. Մուսվյան

Ժողովրդական Կոմիտեների Խորհրդի
Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»
1923 թ. Հունվարի 13, № 10

Վ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

№ 7 Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

1923 թ. Հունգարի 12

Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության թյունների Միության Խորհրդի «Պետական ձեռնարկությունների և հիմնարկությունների գրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ» 1923 թ. Դեկտեմբերի 25-ի վորոշումն ի գիտություն հանրության և ի կիրարկություն հրապարակելու մասին:

Ընդ սմին հրապարակվում է ի գիտություն հանրության և ի կիրարկություն, Անդրկովկասի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետությունների Միության Խորհրդի 1922 թ. Դեկտեմբերի 25-ի վորոշումը՝ «Պետական հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների գրամարկղային գործառնությունների մասին»:

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի Նախագահի տեղակալ՝ Ա. Մուսվյան

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»
1923 թ. Հունվարի 14, № 11

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ Ս. Խ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

Վ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ն. № 66

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴՐԱՄԱՐԿՂԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1922 թ. 25 Դեկտեմբերի

Դրամական շրջանառությունը կարգավորելու նպատակով Միության Խորհուրդը վորոշեց.

1. Անդրկովկասյան Ֆեդերացիայի սահմաններում գտնվող բոլոր պետական ձեռնարկություններին ու հիմնարկություններին առանց բացառության՝ բացարձակապես արգելվում է իրենց գրամարկղներում իրենց ընթացիկ ծախսերը հոգալու չափիցն ավելի գումարներ պահելը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Դրամարկղներում պահելու գրամանիշների գումարի թույլատրելի չափը սահմանում է վարկերի համապատասխան անորինողը՝ Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիսարիատի մարմինների համաձայնությամբ:

2. Իրենց բոլոր վճարումները, վոր սույն վորոշման 1 հոդվածի համաձայն իրենց ծախսերն հոգալու համար չեն, պետական ձեռնարկություններն ու հիմնարկություններն իրավունք չունեն անելու իրենց գրամարկղներում յեղած կանխիկ գրամանիշներով, այլ պարտավոր են անել Անդրկովկասյան Ֆեդերացիայի սահմաններում գործող պետական վարկային հիմնարկությունների ձեռքով չեկերի փոխադրության, վճարման զանազան տեսակ հանձնարարությունների, ակկրեդիտիվների և այլն կարգով:

3. Բոլոր պետական հիմնարկություններն ու ձեռնարկությունները միմիանց հետ ունեցած փոխադարձ հաշիվները, պետական վարկային հիմնարկություններում իրենց ունեցած գումարների սահմաններում, տեսնում են այդ բանկերի ձեռքով մի հաշվից միուսին փոխանցելով և կամ չեկերի կամ փոխադրական գործառնությունների միջոցով:

4. Պետական ձեռնարկություններին և հիմնարկություններին բոլոր հաշիվներով ունեցած գումարների համար բանկերը վերադիր են վճարում իրենց սահմանած տոկոսը:

5. Բոլոր պետական ձեռնարկություններն ու հիմնարկությունները պարտավոր են մի շարաթվան ընթացքում իրենց գրամարկղներում յեղած գրամանիշները, բացի սույն վորոշման 1 հոդ. հիշատակված գումարներից, հանձնել պետական վարկային հիմնարկություններին ընթացիկ հաշվով. իսկ վոսկով և ոտարկերը յա մետաղի կամ թղթի վալյուտայով յեղած պատրաստի գրամը պարտավոր են հանձնել ընթացիկ հաշվով անպայման ամբողջովին, և հաշվարկությունը — բացառապես արտասահմանյան գործառնությունների և հարաբերությունների նկատմամբ — կատարել այս մասին յեղած վորոշումների հիման վրա և սույն վորոշման 2 և 3 հոդ. մասնանշված կարգով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Պետական վարկային հիմնարկությունները իրենց ընդունած բոլոր գումարները, թե գրամանիշներ և թե ոտարկերը յա վալյուտա, գրում են ընթացիկ հաշիվներով նույն վալյուտայով, վորով վոր ընդունել են, և նույն վալյուտայով հիշյալ հաշիվներն են տեսնում և վճարումները կատարում:

հարկ չեղած պարագային, միանգամայն անարգել կերպով, տե-
րերի առաջին խոկ պահանջմամբ:

6. Բոլոր հիմնարկություններն ու ձեռնարկությունները սույն
վորոշումը հրատարակելու որից հետո յերեք օրվան ընթացքում
պարտավոր են ճիշտ տեղեկություն տալ Անդրկովկասի Միության
Ֆինանսների ժողովրդական կոմիտեի անունին և նրա տեղական
մարմիններին իրենց գրամարկային մնացորդներին մասին:

7. Ֆինանսների և Բանվորա—գյուղացիական տեսչության
ժողովրդական կոմիտեի անուններին հանձնարարվում և հսկողու-
թյուն ունենալ սույն վորոշման գործադրության վրա և ստուգել
առանձին հիմնարկությունների կողմից նրա ճշտությամբ ի կատար
ածելը:

8. Սույն վորոշումը խախտողները յենթարկվում են քրեա-
կան պատասխանատվության:

9. Սույն վորոշման հրատարակությամբ ջնջվում են Անդր-
կովկասի հանրապետություններում այս մասին յեղած բոլոր վո-
րոշումներն ու կանոնները:

10. Սույն վորոշումը գործադրելի յե հրապարակվելու որից:

Անդրկովկասի Ս. Խ. Հանրապետությունների Միության
Խորհրդի Նախագահ՝ Ե. Նիխովա

Միության Խորհրդի փոխ—Քարտուղար՝ Ուլով — Մալախով

Վ Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

№ 8 4. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

1922 թ. Դեկտեմբեր 5,

Ի փոփոխություն և ի լրումն Հայկոտլի բանվորական կոոպե-
րացիայի Սեկցիայի 1921 թ. Դեկտեմբերի 24-ի կանոնադրության՝
Ժողովրդական կոմիտեի անունից Խորհուրդը վորոշեց.

1. Միացնել Բանկոտայների կենտրոնական վարչությունը Հայ-
կոտլի հետ՝ հետևյալ հիմունքներով.

2. Հայկոտլն ու նրա բանվորական կոոպերացիայի Սեկցիան
մի ընդհանուր վարչություն ունին 7 անդամի կազմով—4-ը՝ ընդ-
հանուր քաղաքացիական կոոպերացիայի և 3-ը՝ բանվորական կոո-
պերացիայի Սեկցիայի կողմից:

3. Միացյալ վարչությունը իր կողմից նախագահություն և
ընտրում յերեք անդամից բաղկացած—յերկուսը՝ ընդհանուր քա-
ղաքացիական կոոպերացիայի և մեկը՝ Բանվորական կոոպերացիայի
Սեկցիայի կողմից:

4. Բանվորական կոոպերացիայի Սեկցիայի ներկայացուցիչը
նախագահության մեջ՝ միաժամանակ Հայկոտլի փոխնախագահն է:

5. Բանկոտայների բոլոր հիմնարկությունները, արժեթղթերն
ու գումարները (ակտիվ և պասսիվ) անցնում են Հայկոտլի տես-
չության տակ, բայց Բանվորական կոոպերացիայի Սեկցիային և
մնում նրանց սեփականության իրավունքը:

6. Հայկոտլի վարչությունը բանկոտայների արժեթղթերի և
գումարների առանձին հաշիվ է պահում:

7. Հայկոտլի վարչությունը բանվորական Սեկցիայի հանձնա-
րարություններով առաջին անհրաժեշտության առարկաներ և մա-
տակարարում բանվորական կոոպերացիայի անդամներին, ըստ սահ-
մանված ծրագրի:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1.—Բանվորական կոոպերացիայի անդամներին
մթերքները մատակարարելու ծրագրերը մշակում և բանվորական Սեկ-
ցիան, միացման ժամանակ մտցրած գրամագլխից փոշ պակաս սահման-
ներում և ներկայացնում են Հայկոտլի վարչությանն ի հաստատություն:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2.—Բանվորական կոոպերացիայի Սեկցիային
իրավունք է վերապահվում հսկողություն ունենալու իր հանձնարա-
րությունների իրագործման վրա:

8. Բանկոտայների և Հայկոտլի գավառական, գավառակային
և գյուղական բաժանմունքների վերակազմությունն ու միացումը
կատարվում և սույն վորոշմամբ սահմանված հիմունքներով:

Ժողովրդական կոմիտեի անունից Խորհրդի Նախագահ՝

Ս. Մալախով (Լուկաչև)

Ժողովրդական կոմիտեի անունից Խորհրդի Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 14, № 11

Դ Ե Կ Ր Ե Տ

Գ. Ս. Խ. Գ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

№ 9 ԵԶՄԻԱԾՆԻ ՎԱՆԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ.

1923 թ. Հունվարի 24,

Նկատելով, իմ Եջմիածնի վանական միաբանությունը ներքո գանձող թանգարանը իր հնագիտական, դրամատիկական, ազգագրական և գեղարվեստական ժողովածուներով պահվել և ցարդ անխնամ վիճակում և չի ոգտագործվել գիտական և լուսավորական նպատակներով, և իմ վանական միաբանությունը առաջիկայում ևս չի վիճակի չպիտի լինի կարգավորել ու լրացնել թանգարանային այդ ժողովածուները գիտություն պահանջների համաձայն, դարձնել այն գիտական ուսումնասիրությունների նյութ ու ժողովրդական լայն մասսաների լուսավորության միջոց.

Ժողովրդական կոմիսարների Խորհուրդը վերոշեց.

1. Պետականացնել Եջմիածնի վանական թանգարանը և հանձնել Լուսժողովի վարչության:

2. Հրահանգել Լուսժողովին թանգարանի առաջիկա ոգտագործման յեղանակների մասին մշակել հատուկ հրահանգ և ներկայացնել ժողովրդական կոմիսարների Խորհրդին՝ ի հաստատություն:

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի

Նախագահ՝ Ս. Մալախովսկի (Լուկաշին)

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի

Քարտուղար՝ Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 26, № 17

Հ. Ս. Խ. Հ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

Վ Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

№ 10 ՀԱՐԿԵՐՆ ՈՒ ՏՈՒՐԲԵՐԸ ԳԱՆՁԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1923 թ. Հունվարի 11

1. Թե պետական և թե տեղական բոլոր հարկերի և տուրքերի գանձումը հանձնել ներքին Գործերի ժողովրդական Կոմիսար-

խատին և նրա տեղական մարմիններին:

3. Հիշյալ հարկերի և տուրքերի գանձման վրա հսկողություն ունենալը հանձնել Անդրկովկասի Ֆինանսների ժողովրդական կոմիսարի լիազորին և նրա տեղական մարմիններին:

ԳԱՆՁՄԱՆ ԿԱՐԳՆ ՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

3. Վճարման պայմանաժամը անցնելուց հետո, Անդրկովկասի Ֆինանսների ժողովրդական կոմիսարի լիազորի վարչության ելով մրտական դրամարկը կամ տեղական գալառական Ֆինբաթինը չմուծված հարկի կամ տուրքի գումարը գրվում և վորպես ապառիկ, իմ պետք և վճարվի յուրաքանչյուր հարկի վերաբերյալ կանոններով վերոշված տուգանքը վրան ավելացնելով:

4. Դրամական հարկերի և տուրքերի ապառիկները գանձվում են անվիճելի կարգով:

5. Գանձման հարկադիր միջոցներն են.

ա). Գանձումն անել այն գումարներից, իմ ապառիկ ունեցող հարկատուները պիտի ստանա յերրորդ անձերից, իմ րոնց թվում նաև խորհրդային հիմնարկություններից:

բ). Սրձանագրել և կալանքի տակ առնել ապառիկ ունեցող հարկատուների շարժական գույքը, բացի 6 հոգվածում թվածներից ու վաճառել արձանագրված ու կալանքի տակ առնված գույքը աճուրդով, վաճառումից ստացված գումարները հատկացնելով ապառիկն ու տուգանքը վճարելու համար:

Վաճառելի առարկաների ընտրության իրավունքը պատկանում և ապառիկ ունեցողին:

գ). Շարժական գույք չլինելու կամ ապառիկն ու տուգանքը վճարելու համար չբավելու պարագային՝ գանձումն արվում և գույքի յեկամուսներից:

6. Սրձանագրելի և վաճառելի չե ապառիկ ունեցողի հետևյալ գույքը.

ա). Զմեռային և ամառային անհրաժեշտ հագուստը, սպիտակեղենը, փոսնամանները և տնային այլ անհրաժեշտ առարկաները:

բ). Ուտեստեղենը ընտանիքի անդամներին թվի համեմատ, վեց ամսվա համար անհրաժեշտ քանակությամբ:

գ). Վառելիքը կերակուր յեփելու և բնակարանը տաքացնելու վեց ամսվա համար անհրաժեշտ քանակությամբ:

դ). Արտադրութեան միջոցներն ու գործիքները, վոր անհրաժեշտ են ապառիկ ունեցողի պրոֆեսիոնալ զբաղմունքի կամ արհեստի համար, յեթե նրանք ապրուստի համար են և վոչ աշխատանք շահագործելու:

ե). Յերկրագործական և արհեստի գործիքները, վոր անհրաժեշտ են տնտեսութիւն պահպանելու համար, մի կով, յերկու ձի, կամ սրանց փոխարինող այլ կենդանիները և նրանց համար անհրաժեշտ վեց ամսվա ճարակը:

զ). Սերմացուն ապառիկ ունեցողի ձեռքով մշակվող հողը սերմանելու համար անհրաժեշտ քանակութեամբ:

է). Չհամաքաճ բերքը:

7. Արձանագրված գույքը Գանձող մարմինը վաճառում է աճուրդով, համաձայն Անդրկովկասի Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիտեի լիազորի և Արդարադատութեան Կոմիտեի համաձայնութեամբ հաստատված կանոնների:

8. Գանձող մարմիններին 5 հոդ-ի ա) կետում մասնանշված գումարների մասին տեղեկութիւն տալուց խուսափողները կամ նույն բանի, այլ և հարկ չվճարողները գույքի մասին ակնհայտնի սուտ տեղեկութիւն տվողները, բացի քրեական պատասխանատվութիւնից, յենթարկվում են քաղաքացիական պատասխանատվութեան, պետութեան կրած վնասների համար:

9. Ապառիկ ունեցողին կամ հատուկ նշանակված անձի պահ տված արձանագրված գույքի վաճառումը պատժվում է Ժողովրդական դատարանի կողմից վորպէս պետական գույքի վաճառում:

10. Գանձող մարմինների անկանոն գործողութիւնների և կարգադրութիւնների դեմ դանդառ տրվում է Անդրկովկասի Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիտեի լիազորի վարչութեան հարկային բաժնին:

Ժողովրդական Կոմիտեի Խորհրդի

Նախագահի Տեղակալ՝

Ս. Մուսկա՝

Ժողովրդական Կոմիտեի Խորհրդի

Քարտուղար՝

Գ. Պարզյան

Հր. «Խորհրդային Հայաստան»

1923 թ. Հունվարի 31, № 21

